

Ο Νεολιθικός Οικισμός της Χοιροκοιτίας

Χρυσοβαλάντω

Ο Χάρτης της Χοιροκοιτίας.

Νεολιθική εποχή

- Ως νεολιθική περίοδος ορίζεται εκείνη η περίοδος της ανθρώπινης πολιτισμικής ανάπτυξης που ακολουθεί την Παλαιολιθική και τη Μεσολιθική περίοδο και είναι τμήμα της Ολόκαινου Εποχής. Η Νεολιθική περίοδος ξεκίνησε περίπου το 10.000 π.Χ. στη Δ. Ασία και το 5.500 π.Χ. στην κεντρική Ευρώπη, ενώ οι πρωιμότεροι οικισμοί στην Ελλάδα χρονολογούνται λίγο πριν από το 6.500 π.Χ. Πρόκειται για μια περίοδο της ιστορίας κατά την οποία θεσμοθετείται σε μεγάλο εύρος η μόνιμη εγκατάσταση, η εξημέρωση των ζώων και των φυτών αλλά και η χρήση της κεραμικής μετά την Ακεραμική Νεολιθική. Κατά την περίοδο αυτή συνεχίζεται η χρήση των απολεπισμένων λίθινων εργαλείων, ενώ γενικεύεται η χρήση των τριπτών ή λειασμένων λίθινων εργαλείων, τα οποία εμφανίζονται κατά τη Μεσολιθική.

Οικισμοί Χοιροκοιτίας

Ταφικές συνήθειες-κτίσιμο σπιτιών-επιλογή χώρου

- Οι νεκροί ενταφιάζονταν σε λάκκους σκαμμένους στο εσωτερικό των κατοικιών. Ο λάκκος του νεκρού γέμιζε με χώμα και καλυπτόταν με επίστρωση πηλού, αποκαθιστώντας μ' αυτόν τον τρόπο το δάπεδο της οικίας. Οι τάφοι ήταν ατομικοί και οι νεκροί ενταφιάζονταν με το σώμα πλαγιασμένο, συνήθως στη δεξιά πλευρά. Η στάση του σώματος είναι συνεσταλμένη και όπως παρατηρούν οι μελετητές ο βαθμός της συστολής εξαρτιόταν από την ηλικία του νεκρού.
- Στους τάφους τοποθετούνταν κτερίσματα ανάλογα με το φύλο του νεκρού. Συχνά τους τάφους τόσο γυναικών όσο και ανδρών, συνόδευαν σπασμένα πέτρινα αγγεία. Άλλο ταφικό έθιμο ήταν η τοποθέτηση πέτρας, ακατέργαστης ή λαξευμένης, πάνω στο σώμα του νεκρού. Μ' αυτόν τον τρόπο πίστευαν πως εμπόδιζαν την επιστροφή του νεκρού στον κόσμο των ζωντανών. Όπως συμπεραίνουμε από τους σκελετούς τάφων της Χοιροκοιτίας, οι κάτοικοι ήταν κοντοί (1,60μ. περίπου οι άντρες και 1,50μ. οι γυναίκες) και πέθαιναν σε ηλικία 25-40 χρόνων.

- Ο οικισμός είναι κτισμένος στην απότομη πλαγιά ενός λόφου που βρίσκεται στη δυτική όχθη του ποταμού Μαρωνίου, σε απόσταση 6 χλμ. από τη θάλασσα. Αποτελεί ένα από τα εντυπωσιακότερα δείγματα πρώιμης μόνιμης εγκατάστασης πληθυσμών στο νησί. Στα δυτικά, όπου ο οικισμός δεν είναι φυσικά οχυρωμένος, ανεγέρθηκε ένας πλατύς τοίχος περίφραξης. Το κτίσιμό του προϋποθέτει συλλογική προσπάθεια, γεγονός που υπονοεί σύνθετη κοινωνική οργάνωση.
- Τα σπίτια της Νεολιθικής Χοιροκοιτίας ήταν απλά κατασκευασμένα. Στα θεμέλια και στα κατώτερα μέρη χρησιμοποιήθηκαν λιθάρια (πέτρες) του ποταμού, ενώ στα ανώτερα ελαφρότερα υλικά, όπως πηλός και πλιθάκια. Τα κατώφλια ήταν υπερυψωμένα, τα θυρώματα μικρά για προστασία από τις πλημμύρες, τα δάπεδα από πηλό και η στέγη θολωτή ή επίπεδη. Τη στέγη αποτελούσαν οριζόντια δοκάρια, πάνω στα οποία υπήρχαν καλάμια και κλαδιά, καλυμμένα με πηλό. Στο μέσο της οικίας υπήρχε εστία για το μαγείρεμα, το φωτισμό και τη θέρμανση. Φαίνεται πως το εσωτερικό των οικιών κοσμήτο με τοιχογραφίες. Παρόλ' αυτά η κακή κατάσταση των τοιχογραφιών δεν επιτρέπει στους μελετητές να συμπεράνουν αν τα διακοσμητικά σχέδια είναι γεωμετρικά ή εικονιστικά.

Εικόνες

Ένας νεολιθικός οικισμός -Καλαβασός- Τέντα

